

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

7. Si magistratus timet ne pastor moriatur peste, nec possit de alio prouideri, an saltem illo casu pastor ab admin. Sacram. excusetur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

Quaestio septima.

*Si Magistratus timet, ne Pastor moriatur postea
nec possit de alio prouideri, an saltem illo
casu Pastor ab administratione sa-
cramentorum excu-
setur.*

Quaestionis explicatio.

Casus est talis, est in oppido parochus
magnae eruditionis pietatis & prudē-
tiae, qui non tantum sacramēta dispensare,
sed pro doctrina & eloquentia sua nouit
populum suum ad pietatem erudire, con-
tra hereticos defendere, in pace & concor-
dia ponere, bonum publicum non solum
in spiritualibus, sed etiam politicis & tem-
poralibus promouere, timet Magistratus
ne si aëre pestilentiali ministrando sacra-
menta corripatur ipsis pereat, nec facile
talem consequatur. Queritur an isto saltē
casu, pastor excusetur tunc ab administra-
tione sacramentorum.

Responsio.

Nequaquam; Etenim moraliter loquē-
do vanus est hic timor, praesertim in his
partib⁹, ubi Dei beneficio, plurimi sunt sa-
cerdotes ad praescripta munia spiritualia,
maxime idonei, inter quos saltem aliqui
reperientur, qui in huiusmodi casu neces-
sitaris

sitatis spiritualis, non fugient vitæ periculum, vt animabus succurrant, pro quibus Christus mori dignatus est, & vt iustus timor videri possit, non potest tamen, quicquid vulgus existimet, iure excusare pastorem ab hoc officio. Quia cura & sollicitudo de alio pastore non spectat proprie ad magistratū, sed ad Episcopum, & vt demus, ad ipsum suo modo spectare, tamen quia pastor cum curam animarum suscepit, subiecit se legi (a) Christi, quæ est, vt bonus pastor *a Ioan. 10.*
ponat animam suam pro ouibus suis, tenetur, vt gente maxime eiusmodi temporis articulo, Christi exemplo legi parere.

Dices: Prudentis est vitam conseruare vt diuturniori tempore seruire, & plurimum animas lucrari possit; poterit ergo pastor saltem si solus sit, nec spes sit, posse alium haberi, se à ministracione sacramentorum vt vitæ suæ consulat excusare.

¶. Eo casu pastorem teneri pro ratione fortunarum suarum emere præseruatiua quæ à medicis præscribi solent, quo periculum euadat & populo se præseruet, vt ante obiter diximus. Etenim si tenetur vitam corporalem pro salute spirituali subditorum profundere iuxta legem à (b) Christo bonis pastoribus præscriptam, quanto magis fortunas suas? *b Ioan. 10.*

Magistra

*¶ Maior. in
a. dist. 23. q. i.
Barrom. de
cura pestile-
tia l. 10.*

Magistratum quoque in eodem & simili-
libus casibus teneri ad (a) remedia proci-
randa, quæ periti & experti Medici iudi-
cant utilia ad aerem pestilentem purgan-
dum, puta vt auferantur sordēs ex plateis,
vt infecti extra ciuitatem ad hospitale salu-
bre deducantur, vt ignes publici per pla-
teas construantur, vt caduera mortuorum
ad sacrum locum asportentur, vt habeantur
medici Apothecarii, & alii qui agris
seruiant, & alia eiusmodi, quæ in oppidis
bene ordinatis tempore pestilentiali ob-
seruari solent; Ad hoc enim assumpti sunt
in magistratos, patres, & dominos plebis, vt
sua prudentia & auctoritate prouideant
tempori, ne quid per negligentiam vel ali-
ter exoriatur, unde perniciēs, siue corpo-
ralis siue spiritalis, Reipublicæ obueniat.

Similiter Episcopum & alios superio-
res ecclesiasticos teneri, diligentem curam
adhibere, ne sacerdotes desint, qui populo
sacramenta & doctrinam salutarem dispē-
sent, & si plures nancisci possunt, vt illis in-
primis parcant, qui in maioribus & graui-
oribus officiis populo possunt esse utilio-
res. Quæ omnia non difficulter colliguntur
ex debito officii Episcopi & magistratus
& aliorum; quæ de debito & ordine charitatis,
partim diximus, partim in sequentibus
oportet

opportuniore loco, dicturi sumus.

Quod si omnibus adhibitis idem semper ingruat periculum, ut Episcopus nullum alium sacerdotem reperire possit, pastorem illis non obstantibus teneri sacramenta ministrare, iuxta dictam legem à Christo præscriptam, & certè imprudentis esset & degeneris animi, velle vitam tunc seruare cum maxime iussu Christi Domini, gloriose profundenda est.

Dices primo, Tenentur ergò Magistratus tam ecclesiasticus quam ciuilis curare, ne corpora eorum, quæ peste pereunt, inhumata iaceant?

R. Maxime, hoc enim ad bonum Reipublicæ commune pertinet, ne putrefactio & corruptio vnius inficiat reliquos. Imò si quis absq; suo incommodo facile mortuum sepelire quæat, & alius non sit, qui id faciat, in re naturali compellitur eum sepelire, quia tali casu præceptum misericordiae obligat.

Dices secundo. Licet quoque Magistratus eicere ciuitate peste infectos aut de ea suspectos siue pauperes, siue diuites, ne ceteri inficiantur?

R. Simpliciter & per se licere, quia bonum publicum præferendum est priuato; certum est enim moraliter loquendo, non posse

posse melius corpus Reipublicæ seruari, quam si membra infecta amputentur & a corpore semoueantur; Dixi, *per se & simpliciter*, quia non licebit si per hoc peste infecti vel de ea suspecti exponantur periculo salutis animæ vel corporis. Siquidem & si humanæ prudentiæ sit, vitare peste infectos, tamen contra dilectionem & Christianam pietatem est, substrahere peste infectis animæ & corpori necessaria. Deinde secundum Gabrielem (a) Biel non sunt permittenda, minus procuranda certa pericula proximi, propter incerta pericula sui: Sed periculum proximi in extrema necessitate constituti certum est, si nõ succurritur, periculum autem infectionis ex contagio non est certum, cū plurimi peste infectis assistentes euadant illæsi experientia teste, (b) *vbi autem maius est periculum, cautius est prouidendum.* Præterea impiū est, & contra regulam Apostoli non condolere miseriæ proximi: *Gaudete inquit, cum gaudentibus flete cum flentibus, & alter alterius onera portate, sic adimplebitis legem Christi.* Timere tandem debent sic fugientes & eicientes proximos in tali necessitatis articulo tremendam Domini sententiam: *Discedite a me maledicti in ignem æternum.* Inter causas enim huius terribilis sententiæ etiam hanc assignat

a Gabr. Biol
q. de fuga pestis, conclus.
4.5. & 6.

b gloss. in c.
cum infirmis,
de panit.
& remiss.

Roman. 2.
Galat. 3.

Matth. 25.

assignat Dominus: *Infirmus fui & non visitastis me.* Adde quod crudele est; *Addere afflictionem afflicto,* contra hos enim in persona Domini dicitur: *Quoniam quem percussisti persequuti sunt, & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.* *Psalm. 69.* Auertat Dominus imprecationem quæ sequitur: *Appone iniquitatem super iniquitatem eorum, & non intrent in iustitia tua, deleantur de libro viuentium & cum iustus non scribantur.*

Quæstio octaua.

Si Populus sit exiguus, vt ruri accidit, & potest facile cum Pastore ad locum salubriorem migrare, an teneatur illo casu populus Pastorem sequi, an contra Pastorem apud populum manere.

Quæstionis explicatio.

IN nonnullis diœcesis Leodien. partibus pagi propter soli sterilitatem paucas familias continent, sunt enim subinde duntaxat sex septem vel octo, quæ tempore pestis possunt cum pecore & reliqua sua substantia sine magno incommodo ad alium locum salubriorem se conferre. Atque